

ΠΕΛΑΡΓΟΙ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΕΣ

ΥΠΟ

ΒΛΑΣΙΟΥ ΣΚΟΡΔΕΛΗ

Βλάσιος Σκορδέλης

ΟΙ Πελαργοί δὲν εἶναι μόνον πτηνὰ ἀσχολούμενα εἰς πρακτικὰς μελέτας περὶ ἐρπετῶν καὶ ἀμφιβίων, ἀλλ' εἶναι καὶ ζῶα πολιτικά μετὰ ζήλου καὶ φιλοτιμίας σπουδάζοντα καὶ περὶ ἄλλας μὲν ἐπιστήμας, μάλιστα δὲ περὶ τὴν γεωγραφίαν καὶ ἐθνολογίαν.

Αἱ διάφοροι χῶραι, τὰς ὁποίας κατ' ἔτος ἐπισκέπτονται, καὶ οἱ λαοί, μεταξὺ τῶν ὁποίων διέρχονται τὸ ἥμισυ τῆς ζωῆς των, εἶναι εἰς αὐτοὺς ἀντικείμενα σπουδαίων μελετῶν. Οἱ δὲ λογιώτεροι τῶν Πελαργῶν μακρὰς καὶ πολυτίμους πραγματείας ἀνακονοῦνται εἰς τοὺς ὁμογενεῖς των, ὅταν ὡς συνηθίζουσι, σοβαροὶ συνέρχονται

εἰς πολυπληθεῖς συνεδρίας ἐν λειμῶσι πλουσίοις εἰς βατράχους καὶ αὐθεμόεσιν ἀμφὶ *ρέεθρα* Ἰνδοῦ καὶ Γάγγου.

Κατὰ τὸν τελευταῖον Νοέμβριον ἐν τινι τῶν συνεδριῶν τούτων Πελαργὸς ὑπερέχων τῶν ἄλλων κατὰ τε τὸ μῆκος τῶν σκελῶν καὶ κατὰ τὸ μέγεθος τοῦ ράμφους, πάντως δὲ καὶ κατὰ τὰς φρένας καὶ τὴν πείραν, ἀφοῦ ἰσχυρῶς ἐκροτάλισε διὰ τῶν μακρῶν σιαγόνων, δεινῶς παταγήσας, ἵνα ἐπιδῶλῃ σιγὴν καὶ ἐπισπάσῃ τὴν προσοχὴν τῶν συναδέλφων του, ἀνήγγειλε μεγαλοφώνως ὅτι ἔμελλε τὴν ἡμέραν ἐκείνην νὰ ὁμιλήσῃ περὶ τοῦ ἔθνους τῶν Ἑλλήνων.

Εἰς μόνον τὸ ἄκουσμα τοῦ θέματος οἱ Πελαργοί πάντες ἐσιώπησαν καὶ εἰς ἐνδεικτὴν προσοχῆς καὶ ἐνδιαφέροντος ἐτέντωσαν τοὺς μακροὺς τραχήλους προβαλόντες τὰ ράμφη, οἱ δὲ

περί τὰ ἄκρα τοῦ λειμῶνος νεμόμενοι προὔχώρησαν πρὸς τὸν ῥήτορα μακρὰ βιβάντες· αὐτὰρ ὑπὸ χθῶν σμερδαλέον κοά-
βιζε κλαγγηδὸν προκαθίζοντων

Ὁ ῥήτωρ προοιμιαζόμενος ἄνευ βηχὸς εἶπεν ὅτι δύο κυρίως λόγοι παρώτρυναν αὐτὸν εἰς τὴν περὶ τῶν Ἑλλήνων μελέτην· ὁ πρῶτος εἶναι ἡ στενὴ συγγένεια τῶν Πελαργῶν καὶ τῶν Ἑλλήνων, ἥτις ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς συγγενείας τῶν ὀνομάτων αὐτῶν.

Ταῦτα τοῦ ῥήτορος λέγοντος συγκίνησις διέδραμε τὰς τάξεις τῶν Πελαργῶν, ὧν οἱ πλεῖστοι ἴσταντο ἐπὶ τοῦ ἐνὸς πο-
δὸς καὶ ὁμοίᾳζον μακρόθεν ὡς πελώριοι κρίνοι.

— Γνωρίζετε, ἀνεφώνησε, πῶς ἐλέγοντο οἱ πρόγονοι τῶν Ἑλλήνων; — Δὲν τὸ γνωρίζετε. Σᾶς τὸ λέγω ἐγώ· ὠνομάζοντο Πελασγοί! ὑπάρχει λοιπὸν ἀμφιβολία περὶ τῆς στενῆς συγγενείας Πελαργῶν καὶ Πελασγῶν;

— Ἀπασα ἡ ὁμήγουρις τῶν δολιχοδείρων πετεεινῶν ἐπλά-
τάγησε τοῖς ῥάμφεσιν εἰς ἐνδειξὴν ἐπιδοκιμασίας, ἥτοι ἔρραμ-
φοκρόνεσεν.

— Ἡ συγγένεια, προσέθεσε, καταφαίνεται ἔτι καὶ νῦν θαυμασιῶς· δῖποδες ἡμεῖς, δῖποδες καὶ ἐκεῖνοι. Εἶναι ἀληθές ὅτι δὲν ἔχουσι πλέον πτερά. Εἶχον, καὶ ἐπέτων ὑψ-λά, ἀλλὰ τὰ ἔκοψαν— τί λέγω; τὰ ἐμάδησαν ἐχθροὶ ἀμείλικτοι. Νέος τις σοφὸς ἀνήκει εἰς τὸ γένος τῶν κυρίων, οἵτινες κατέλαβον τὰς ἡμετέρας μεταξὺ τοῦ Γάγγου καὶ τοῦ Ἰνδοῦ χώρας μὲ τὰς αὐτάς φιλανθρώπους διαθέσεις, μὲ τὰς ὁποίας οἱ λεγόμενοι ποιμένες γίνονται κύριοι τῶν προβάτων— Ἀγγλος λοιπὸν σοφὸς ἀπέδειξεν ὅτι οἱ ἄνθρωποι κατάγονται ἐκ τῶν πιθήκων. Ὁ Ἀγγλος σοφὸς ἔχει δίκαιον διὰ τὸ ἔθνος του, ἀλλ' ἄλλοι τῶν ἀνθρώπων ἄλλα ζῶα ἔχουσι προγόνους οὐ μόνον κατ' ἔθνη ἀλλὰ καὶ κατ' ἄτομα.

Εἰς τοὺς προϊστορικοὺς δ' ἐκείνους χρόνους ἀνάγεται καὶ ἡ ἐθνολογικὴ συγγένεια τῶν Πελαργῶν καὶ Πελασγῶν.

Ὁ δεῦτερος λόγος, κύριοι, εἶναι ἀτομικὸς ἢ μᾶλλον οἰκογενειακός. Naί, αἱ οἰκογενεακαὶ μου παραδόσεις στενῶς συνδέονται μετὰ τῶν Ἑλλήνων. Οὐχὶ μακρὰν ἐντεῦθεν κεῖται ἡ πόλις Ζατρακουτραπάρα, ἐπὶ δὲ τῆς στέγης τοῦ ἐν αὐτῇ πύργου ἐδράζονται τὰ οἰκογενειακὰ μέγαρα, τὰ ὁποῖα κατα τὸν περὶ κληρονομίας νόμον περιῆλθον ἐκ τῶν προγόνων μου εἰς ἐμέ, καὶ τῶν ὁποίων ἡ θεμελιώσις ἀνέρχεται εἰς τρισχιλίους μεγάλους ἐνιαυτοὺς τοῦ Διός. Πρό τινων ἐτῶν ἠναγκάσθην νὰ ἐπιχειρήσω ἐπισκευὴν τῶν μεγάρων μου καὶ προέβην εἰς

βαθείας ανασκαφάς· εἰς μέγα λοιπὸν βάθος πλησίον αὐτῆς τῆς βάσεως ἀνεκάλυψα — τί νομίζετε; τρία βέλη.

— Βέλη! ἀνέκραξεν ὁμοφώνως ὅλη ἡ ὁμήγυρις ἐν προφανεῖ ταραχῇ.

— Ναί, βέλη· μὴ ταράττεσθε, δὲν ἦσαν βέλη δολοφόνα, ἦσαν βέλη σωτηρίας. Ἐπὶ τῆς αἰχμῆς αὐτῶν ἀνέγνων ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΑΚΕΔΩΝ. Οὐχὶ μακρὰν τῶν βελῶν σώζονται ἀκόμη οἱ ὀδόντες μὲ ἐν τεμάχιον τῆς σιαγόνης φοβερᾶς τίγρεως. Ἐννοεῖτε πλέον τὴν ἱστορίαν· εὐκόλως συμπληροῦνται τὰ κενὰ αὐτῆς· ἐπὶ Ἀλεξάνδρου ἐπίβουλος τίγρις ἀνερρίχθη μέχρι τῆς κορυφῆς τοῦ πύργου· εἰ πρόγονοί μου διέτρεχον τὸν ἔσχατον κίνδυνον. Ἀλλὰ τρεῖς Ἕλληνες στρατιῶται τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου ἐτόξευσαν τὸ θηρίον καὶ ἔσωσαν τὸ γένος μου. Φαντάζεσθε τὴν συγκίνησίν μου ἐπὶ τῇ ἀνακαλύψει ταύτῃ. Ἀνέδραμον διὰ τῶν πτερύγων τῆς φαντασίας εἰς παναρχαίους χρόνους καὶ ὡς ἐν ὀπτασίᾳ ἔδλεπον τὰς φάλαγγας τοῦ μεγάλου ἐλευθερωτοῦ κατακτητοῦ Ἑλληνος ἐλαυνούσας μέχρι τῶν ἐσχατιῶν τῆς Ἀσίας καὶ πανταχοῦ διαδιδούσας τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὸν πολιτισμόν. Ὁ δὲ πολιτισμὸς καὶ ἡ ἡμερῶσις ἴσως εἶναι καλὰ πράγματα καὶ διὰ τοὺς ἀνθρώπους· ἀλλὰ βεβαίως εἶναι πολυτιμότερα διὰ τὰ ἔθνη καὶ τῶν ἄλλων ζώων καὶ τῶν πτηνῶν.

Εἰς τοὺς δύο τούτους λόγους, ὧν ἡ σπουδαιότης δὲν διαφεύγει βεβαίως τὴν δξύνοϊαν ὑμῶν, προστίθεται καὶ τρίτος, ὅτι ἐξ ἀρχαιοτάτων χρόνων τὸ ἔαρ καὶ τὸ θέρος διέρχεται ἡ οἰκογένεια ἡμῶν εἰς τὰς Ἑλληνικὰς χώρας, καὶ ἐπομένως εἶχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ μελετήσω καὶ νὰ γνωρίσω κατὰ βάθος τὰ τῶν Ἑλλήνων πράγματα.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ μακροῦ λόγου ἐστéγνωσεν ὁ λάρυγξ τοῦ ῥήτορος, διέκοψεν ἐπὶ μίαν στιγμὴν τὴν δημηγορίαν του, ἐδύθισε τὸ ῥάμφος του εἰς τὸ πρὸ αὐτοῦ τέλμα καὶ ἠδέως κατεδόροχθισε παχὺν βάτραχον, εἶτα δὲ ἐξηκολούθησε.

— Διὰ τί, φίλοι ἀκροαταί, νὰ μὴ ἔχωμεν καὶ ἡμεῖς δάκρυα; μὰ τοὺς Θεοὺς δὲν ἠθέλομεν μεταχειρισθῇ αὐτὰ φαρισαϊκῶς, ὡς πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων. ὦ! ἐὰν εἶχομεν, ἠθελον αὐξηθῇ τὰ ρεῖθρα τοῦ Ἰνδοῦ ἐκ τῶν δακρύων, τὰ ὅποια ἠθελον χύσῃ διὰ τὸ γένος τῶν Ἑλλήνων.

Οἱ πλεῖστοι ὑμῶν γνωρίζετε τὴν ὥραιαν χερσόνησον, ἣτις ἀπὸ τοῦ Δουνάδεως προχωρεῖ εἰς τὴν Μεσόγειον, γνωρίζετε καὶ τὴν ἀπέναντι αὐτῆς ἄλλην χερσόνησον, τὴν ὅποιαν οἱ ἄνθρωποι ὀνομάζουσι μικρὰν Ἀσίαν· τίς δ' ἐξ ὑμῶν ἀγνοεῖ τὸ

σύμπλεγμα τῶν εὐεργητικῶν ἐκείνων νήσων τοῦ Αἰγαίου, αἵτινες καὶ εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς ἄλλα ἀποδημητικά πτηνὰ χρησιμεύουσιν ὡς σταθμοὶ κατὰ τὴν ἐκ τῆς Ἀσίας εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ τάνάπαλιν πτήσιν; Αὗται εἶναι, κύριοι Πελαργοί, αἱ χῶραι τοῦ ἔθνους τῶν Ἑλλήνων τῶν ἀπογόνων τῶν Πελασγῶν, τῶν συγγενῶν μας. Τῶν χωρῶν τούτων ἐπεσκόπησα πᾶσαν λίμνην, πάντα ποταμόν, πᾶν τέλμα, πᾶν ρυάκιον, πᾶν ἔλος. Γνωρίζω αὐτάς ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον καὶ ἐμελέτησα λεπτομερῶς τὰ κατὰ τοὺς Ἑλλήνας.

Ἐκατέρωθεν τοῦ Δουνάβεως οἰκοῦσι τὰ παμμιγῆ φυλὰ τῶν Βλάχων καὶ Βουλγάρων. Ὅπου ὅμως πόλις, ἐμπόριον, ζωὴ, παιδεία, θὰ εὕρητε πανταχοῦ Ἑλλήνας. Χαίρει πᾶς Πελαργὸς βλέπων τὴν δραστηριότητα καὶ φιλοπονίαν αὐτῶν, ἐξ ἧς καὶ αὐτοὶ ὠφελοῦνται, ἀλλὰ πολὺ περισσότερον οἱ ἰθαγενεῖς. Καὶ ὅμως, φίλοι, οἱ Ἑλληνες ἐκεῖ ἐν μὲν τῇ ἀριστερᾷ ὄχθῃ εἶναι ὑπόδομοι τῶν Βλάχων, ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ τῶν Βουλγάρων. Καὶ μόνον ὑπόδουλοι; ὑφίστανται διωγμούς, οὓς δὲν ὑπέστησαν οἱ Ἑβραῖοι εἰς τὴν χώραν τοῦ Νείλου.

Οἱ Βούλγαροι γενόμενοι ἐλεύθεροι, χωρὶς νὰ αἱματώσῃ ρουθοῦνι, χωρὶς νὰ κατὰ καλύβῃ, καὶ ἀπόδειξις, διότι αἱ φωλεαὶ μας ἦσαν εἰς τὴν θέσιν των, χωρὶς νὰ ρίψωσιν ἐν βόλῃ, ἡξιώθησαν νὰ γείνωσι κύριοι, δεσπόται, ἄρχοντες πολλῶν χιλιάδων Ἑλλήνων, οὓς ἀναγκάζουσι νὰ προσθέτωσιν εἰς τὰ ὀνόματά των τὸ ὦφ, ὡς νὰ μὴ ἐξέρχεται τοῦτο κατὰ πᾶσαν στιγμήν ἐκ τοῦ βᾶθους τοῦ στήθους των. Ἦκούσατέ ποτε, ἄνδρες Πελαργοί, εἰς λαός, καὶ μάλιστα βουλγαρικός, νὰ ἐλευθερωθῇ ἐκ τῆς δουλείας χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσῃ, σχεδὸν χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ, καὶ συγχρόνως νὰ γείνῃ δεσπότης ἄλλου λαοῦ;

Οὔτε ἠκούσατε, οὔτε εἶδετε. Πετάξατε εἰς τὴν Βουλγαρίαν, καὶ ἐκεῖ θὰ ἴδῃτε αὐτὸ τὸ ἀπίστευτον πρᾶγμα. (Ἀγανάκτησις εἰς τὰ πλῆθη τῶν Πελαργῶν!)

— Μὴ ἀγανακτεῖτε ἀκόμη. Πάντες ὑπὲρ τὸν Αἴμον, κατὰβητε εἰς τὰς γλοεράς πεδιάδας τῆς Θράκης. Ἐκεῖ ἐπὶ μέλανος πίνακος μεγάλοι τινὲς καὶ ἰσχυροὶ ἔγραψαν Ἀνατολικὴ Ῥουμेलία, καὶ ἐν τῷ μεγαλείῳ καὶ τῇ ἰσχύϊ αὐτῶν εἶπον. «Ἐνταῦθα ἕκαστος λαὸς εἶναι ἐλεύθερος, καὶ διατηρεῖ τὰ ἔθνικά του δικαιώματα. Ἑλληνες, Βούλγαροι καὶ Τοῦρκοι εἶναι ἐλεύθεροι καὶ ἴσοι· ἐδῶ δημιουργοῦμεν μίαν Ἑλβετίαν ἡμεῖς οἱ ἰσχυροί.» Καὶ ὑπὸ τὴν δῆλωσιν ταύτην ἔβαλον τὰς μεγάλας σφραγίδας των οἱ ἰσχυροί. Ἡ νέα Ἑλβετία ἔκαμνε τὰ πρῶτα βήματά της. Ὁ Βούλγαρος, ὁ Ἕλλην, ὁ Τοῦρκος εἶχε τὴν

γλῶσσάν του, τὴν θρησκείαν του, τοὺς βουλευτάς του, τοὺς δημάρχους του. Ἰσότης, φιλότης.

Ἀλλὰ μετὰ τινα ἔτη οἱ Βούλγαροι οἱ πέραν τοῦ Αἵμου εἶπον. «Ὅχι· σεῖς οἱ ἄλλοι δὲν πρέπει νὰ εἰσθε ἴσοι μὲ ἡμᾶς· σεῖς ἐγεννήθητε διὰ νὰ γίνητε δοῦλοι τοῦ εὐγενοῦς γένους τῶν Βουλγάρων.» Ἐσδεσαν τὴν ἐπιγραφὴν ἀπὸ τὸν πίνακα, καὶ ἀντ' αὐτῆς ἔγραψαν *μεσημβρινή* Βουλγαρία. Καὶ ἤκουσα, ἢ μᾶλλον ἐβεβαιώθην ὅτι μερικοὶ ἐκ τῶν μεγάλων καὶ ἰσχυρῶν αὐτοὶ μὲ τὴν γλῶσσάν των ἔσδεσαν τὴν ἐπιγραφὴν καὶ τὰς ὑπογραφάς των. Καὶ τῶρα 100 χιλιάδες Ἑλλήνων μὲ ἓνα σίαλον ἔγειναν δοῦλοι τῶν Βουλγάρων μέσα εἰς τὴν πατρίδα των. Καὶ μερικοὶ μεγάλοι ἀπαιτοῦν νὰ ὑπάρχῃ εἰρήνη καὶ ἡσυχία, καὶ ὁ νοικοκύρης νὰ συμδιδοσθῇ μὲ τὸν κλέφτην!

— Τοῦτο εἶναι ἀνυπόφορον, ἐκροτάλισαν οἱ Πελαργοί.

Ὁ ῥήτωρ ἐξηκολούθησεν.

Εἶδετε Ἑλλήνας δούλους εἰς τοὺς Βλάχους, Ἑλλήνας δούλους καὶ δεσμώτας εἰς τοὺς Βουλγάρους. Ἐλᾶτε παρακάτω. Εἴμεθα εἰς τὴν Μακεδονίαν.

— Ζήτω Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδών, ἐπατάγησαν τὰ ἔθνεα τῶν δολιχοδείρων πετεεινῶν.

Οἱ Τούρκοι ἔχουσιν ἀκόμη τὴν Μακεδονίαν· διότι μεγάλοι τινὲς καὶ ἰσχυροὶ ζυμόνουν ἐκεῖ νέας φυλάς. Κατὰ τὸ παρὸν ἀνακατόνουν μίαν *μαμαλίγκαν*. Ὁ φοῦρνος, ὅπου θὰ ψηθῇ τὸ ψωμί, ἂν φθάσῃ καὶ γείνῃ, εὐρίσκεται, λέγουν, ἐν Βιέννῃ καὶ τὸν καίουν μὲ ἀγγλικά κάρβουνα. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι οἱ Ῥῶσσοι ἀγαποῦν τὴν μαμαλίγκαν, καὶ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα...

— Καλὰ· τὰ παιδιὰ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνο; ἠρώτησεν εἰς Πελαργός.

— Τὰ παιδιὰ; Εἶναι παιδιὰ καὶ σπουδάζουν εἰς τὰ νηπιαγωγεῖα. Ἀ, ὅχι· εἶναι καὶ Ἐφοροὶ σχολείων. — Πλὴν πετάξατε, πετάξατε ἀντικρύ, πέραν τοῦ Αἰγαίου. Ἐκεῖ οἱ Ἕλληνες εἶναι μᾶλλον ἐλεύθεροι ὅχι ἀπὸ τοὺς Τούρκους, ἀλλὰ ἀπὸ τοὺς πεπολιτισμένους χριστιανούς τῆς Εὐρώπης καὶ ἐργάζονται μὲ τὸν ζῆλον τῆς νεαρᾶς ἡλικίας.

Τώρα χαιρετίζω τὸν καλὸν Μαϊάνδρον, πετῶ εἰς τὴν Μυκάλην καὶ σᾶς δεικνύω μίαν μικρὰν νῆσον, τὴν Σάμον. Αὐτοῦ οἱ Ἕλληνες ἔχουσιν ἡγεμονίαν καὶ διοικοῦνται ὑπὸ Ἑλλήνος ἡγεμόνος. Δὲν θὰ πιστεύσητε ὅτι ἐν διαστήματι 50 ἐτῶν δὲν εὐρέθη ἀκόμη Ἕλλην ἡγεμὼν τῆς Σάμου τολμήσας μετὰ τὴν ἐκλογὴν του νὰ σκεφθῇ ὅτι εἶναι Ἕλλην καὶ νὰ μὴ φαίνεται

τουρκικώτερος τῶν Τούρκων. Τοῦτο δὲ ὀνομάζουσι σύνεσιν πολιτικὴν.

Ἔσπετέ μοι τώρα, φίλοι, νοτιανατολικῶς. Θὰ σᾶς ὀδηγήσω εἰς τὴν Κύπρον. Κανείς δὲν πταίει· πταίει ἡ καλή μας, ἡ πλουσία Ἰνδία μας, διὰ νὰ βάλῃ τὸν σιδηροῦν πόδα του ὁ Ἄγγλος ἐπὶ τοῦ στήθους τῆς Κύπρου. Ὁ Ἕλληὴν ἱερεὺς, τοῦ ὁποῦ τοῦ γυνειάδα ἔκοψεν ὁ Ἄγγλος διοικητής, κατηράσθη μετὰ τῆς Ἀγγλίας καὶ τὴν Ἰνδίαν, καὶ εἶχε δίκαιον ἐν τῇ ἀγανακτήσει του. Βλέπετε, κύριοι Πελαργοί! Οἱ φιλελεύθεροι Ἀγγλοὶ θεωροῦσι τὴν Ἑλ. φυλὴν ὡς ἀδέσποτόν τι κτήμα. Πάντα δὲ τὰ πεπολιτισμένα κράτη ἐπιτρέπουσιν ἄνευ τύψεως συνειδότος ἐν Θράκῃ μὲν Βούλγαροι νὰ ὑποδουλῶσι χιλιάδας Ἑλλήνων καὶ νὰ γίνωνται κύριοι ξένων χωρῶν, ἐν Μακεδονίᾳ δὲ, ἄλλοι νὰ ζυμώνωσι μαμαλίγκαν, ἡ Σάμος νὰ εἶναι κεχωρισμένη, οἱ δὲ Ἀγγλοὶ νὰ ῥοκανίζωσι τὴν Κύπρον.

Ἀλλὰ τώρα κλίνατε εὐσεβᾶστως, θὰ προφέρω ὄνομα ἱερόν. Ἀκούσατε! Κρήτη!

— Οἱ Πελαργοί ἔκλιναν μέχρις ἐδάφους τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ ῥάμφος.

Ὁ ῥήτωρ ἐξηκολούθησεν.

Χάριν τῶν Βουλγάρων καὶ τοῦ Βάτεμζεργ ἡ λεγομένη Εὐρώπη ἐπέτρεψε νὰ καταπατηθῶσι τὰ δικαιώματα τριακοσίων χιλιάδων Ἑλλήνων καὶ Τούρκων ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ, μετὰ βαθείας συγκινήσεως σεβασθέντες τοὺς ἐνωτικούς πόθους τῶν Βουλγάρων! Ἀλλὰ τῆς Κρήτης οὔτε τοὺς στεναγμοὺς οὔτε τὰ βροντοφωνήματα τῶν ὅπλων ἀκούουσιν! Οἱ Κρήτες εἶναι Ἕλληνες. Οἱ Ἕλληνες δὲν δύνανται νὰ ἔχωσι ταῦτά δικαιώματα μὲ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Αὐτοὶ πρέπει νὰ μείνωσιν ὑπὸ τοὺς Τούρκους, ἀφοῦ οἱ σκληροτράχηλοι δὲν ζητοῦσι τὴν ἀγγλικὴν προστασίαν.

— Καὶ τὴν Ἑλλάδα τὴν ἐλησμόνησας; ἠκούσθη φωνή τις.

— Ὅχι, δὲν τὴν ἐλησμόνησα ἐγώ. Τὴν ἐλησμόνησεν ὁ κόσμος, διότι ἐλησμόνησεν αὐτὴ ἑαυτήν. Ἐν Ἑλλάδι ἔχουσιν ἐκλογάς· ἐνεργοῦσιν ἀνασκαφάς χάριν τῶν ἀρχαιοκαπήλων· βάλλουσι φόρους καὶ δασμοὺς χάριν τῶν ταμιῶν καὶ τελωνῶν. Ἰδρύνουσιν ἱερατικὰς σχολὰς πρὸς μόρφωσιν δικηγόρων καὶ ἱατρῶν· οἱ διδάσκαλοι διδάσκουσι γραμματικὴν. Οἱ ὑπάλληλοι τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν ἐξωτερικὰς νομίζουσι τὰς ἐν Ἀθήναις πρεσβείας καὶ τὰς πρὸς δυσμὰς χώρας. Οἱ πρόξενοι τῆς Ἑλλάδος φιλοτιμοῦνται νὰ φαίνωνται πρὸς τοὺς ὁμοεθνεῖς των ὡς ἀνήκοντες εἰς τὴν φυλὴν τῶν Ὀρνίθων,

πατρίδα ἔχοντες τὴν Νεφελοκοκκυγίαν. Οἱ Ἕλληνες γνωρίζουσι τόσον τὰς Ἑλληνικὰς χώρας, ὅσον ἡμεῖς οἱ Πελαργοὶ τὴν Σιθέρϊαν. Καὶ ὁ τύπος τῆς Ἑλλάδος εἶναι πιστὸς τύπος τῆς Ἑλλάδος.

Εἶχον δίκαιον ἢ ὄχι λυπούμενοι ὅτι δὲν ἔχομεν δάκρυα;

Ἡ Ἑλλάς θὰ ᾔτο ἰσχυρά καὶ σεβαστή, ἂν, ὅπως οἱ ἀπανταχοῦ κατὰ μέρος Ἕλληνες εἶναι ἐμφύτως ἠνωμένοι διὰ τῶν αὐτῶν αἰσθημάτων καὶ τῶν αὐτῶν πόθων, συνήνουν αὐτοὺς πρὸς σκόπιμον ἐνέργειαν κεφαλαὶ ἰσχυραὶ καὶ χεῖρες ἰσχυραί. Οἱ ἄλλοι λαοί, διὰ νὰ πολεμήσωσι τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν, πρέπει νὰ πέμψωσι στρατὸν εἰς τὴν χώραν τῶν πολεμίων· οἱ Ἕλληνες ἔχουσι στρατιάς μυριάνδρους εἰς τοὺς κόλπους τῶν ἐχθρῶν των. Καὶ ὅμως δὲν γνωρίζουσι νὰ χρησιμοποιήσωσι τὰς δυνάμεις των ταύτας. Ὅταν μάθωσι, τότε θὰ συντελεσθῇ ἡ Ἑλληνικὴ ἐνότης.

Ὁ ρήτωρ ᾗθελε νὰ ἐξακολουθήσῃ· ἀλλ' αἴφνης νέφος μέλαν ἐφάνη πρὸς ἀνατολάς. Οἱ Πελαργοὶ ὅλοι ἔστρεψαν πρὸς αὐτὸ τὰ βλέμματα. Ἦτο νέφος ἀκρίδων ἀδρῶν. Ὁ λόγος τοῦ ρήτορος εἶχεν ἀνείξῃ τὴν ὄρεξιν τῶν Πελαργῶν. Αἱ καταστρεπτικαὶ ἀκρίδες ἤρχοντο ὡς πρόγευμα εὐπρόσδεκτον. Ἀπαντες λοιπὸν κτυποῦντες τὰς πτέρυγας καὶ ἀπωθοῦντες τὸ ἔδαφος διὰ τῶν ποδῶν ὥρμησαν πρὸς τὰς ἀκρίδας καταδιώκοντες καὶ καταδροχθίζοντες αὐτάς.

Μήπως δὲν ἔχουσι καὶ οἱ Ἕλληνες τὰς ἀκρίδας των;

